

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

юридичний факультет

Кафедра історії

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

СПЕЦІАЛЬНІ ІСТОРИЧНІ ДИСЦИПЛІНИ

Рівень вищої освіти	Перший рівень
Спеціальність: освітня програма	032 Історія та археологія: Історія

Затверджено рішенням Ради з якості

_____
Протокол від _____ № _____

Голова Ради з якості

_____
Стогова Ольга
Володимирівна

ДАНІ ПРО РЕЦЕНЗУВАННЯ ТА ПОГОДЖЕННЯ

Розробник

Лобко Наталія Вікторівна

Рецензування робочої навчальної програми	<hr/> <hr/>
Розглянуто і схвалено на засіданні робочої проектної групи (РПГ) освітньої програми Історія	Протокол від _____ № _____ Керівник РПГ (гарант програми) _____ Дегтярьов Сергій Іванович
Розглянуто і схвалено на засіданні Кафедра історії	Протокол від _____ № _____ Завідувач кафедри _____ Дегтярьов Сергій Іванович

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Спеціальні історичні дисципліни
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	юридичний факультет. Кафедра історії
Розробник(и)	Лобко Наталія Вікторівна
Рівень вищої освіти	Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	14 тижнів протягом 1-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг дисципліни становить 5 кред. ЄКТС, 150 год., з яких 48 год. становить контактна робота з викладачем (32 год. лекцій, 16 практичних занять)
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Історія"
Передумови для вивчення дисципліни	Передумови для вивчення відсутні
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є досягнення сучасного, фундаментального мислення та системи спеціальних знань про комплекс спеціальних історичних дисциплін, показати їх роль і місце в системі історичної науки.

4. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1 Спеціальні історичні дисципліни в системі історичних наук Предмет, структура та завдання курсу «Спеціальні історичні дисципліни». Класифікація спеціальних історичних дисциплін. Історія розвитку спеціальних історичних дисциплін у країнах Західної Європи та в Україні. Характеристика джерельної бази спеціальних історичних дисциплін.
Тема 2 Сфрагістика Сфрагістика як спеціальна історична дисципліна. Виникнення та розвиток сфрагістики як наукової дисципліни. Печатка як історичне джерело. Класифікація печаток. Сфрагістичний аналіз. Основні прийоми й методи вивчення печаток.

<p>Тема 3 Нумізмати́ка. Боністи́ка</p> <p>Нумізмати́ка та боністи́ка як спеціальні історичні дисципліни. Виникнення й становлення нумізмати́ки та боністи́ки як спеціальних історичних дисциплін. Виникнення монет і грошового обігу. Періодизація грошового обігу України. Паперові грошові знаки, бони як історичне джерело.</p>
<p>Тема 4 Геральди́ка</p> <p>Геральди́ка як спеціальна історична дисципліна. Розвиток геральдики в Західній Європі. Козацьке герботворення. Історія складання Малого і Великого Державного Герба України. Сучасна українська геральдика та емблематика.</p>
<p>Тема 5 Фалеристи́ка</p> <p>Фалеристи́ка як спеціальна історична дисципліна. Джерела фалеристи́ки та основні методи та способи їх дослідження. Історія нагород та відзнак. Історія становлення та розвитку української нагородної справи.</p>
<p>Тема 6 Вексилоло́гія</p> <p>Вексилоло́гія як спеціальна історична дисципліна. Джерела вексилоло́гії та основні методи і способи їх дослідження. Історія використання знамен, стягів на українських землях. Історія становлення й утвердження Державного Прапора України.</p>
<p>Тема 7 Генеалогі́я</p> <p>Генеалогі́я як спеціальна історична дисципліна. Виникнення генеалогії та її розвиток. Українська генеалогія, її періодизація та особливості становлення. Генеалогічні джерела та методика роботи з ними. Методика генеалогічного дослідження, його специфіка.</p>
<p>Тема 8 Палеографі́я</p> <p>Палеографі́я як спеціальна історична дисципліна. Історичний розвиток писемності від давнини до наших днів. Палеографічний метод. Матеріали та знаряддя письма в історичному розвитку. Орнаментування писемних пам'яток.</p>
<p>Тема 9 Ономасти́ка. Топоні́міка</p> <p>Мета й завдання ономасти́ки. Предмет антропоніміки. Походження антропонімів та їх значення в історії людства. Предмет топоніміки. Топоніми як джерело з історії України. Предмет етніміки. Походження етнінімів.</p>
<p>Тема 10 Картографі́я</p> <p>Картографі́я як спеціальна історична дисципліна. Специфіка карти як історичного джерела. Карти України XVII–XVIII ст. та XIX–XX ст.</p>
<p>Тема 11 Історична хроноло́гія</p> <p>Теоретико-методологічні аспекти історичної хроноло́гії. Історія виникнення й розвитку хроноло́гії як наукової дисципліни від найдавніших часів до сучасності. Календарі та системи літочислення в різних народів світу. Методика переведення дат на сучасну систему літочислення, перевірка дат.</p>

Тема 12 Історична метрологія

Метрологія як спеціальна історична дисципліна. Первісні натуральні виміри. Система мір Давньої Русі: основні одиниці та їх специфіка. Основні міри довжини, площі, об'єму, ваги на українських землях у XVI –XVII ст. Одиниці вимірювання довжини, площі, об'єму та ваги в Російській імперії XVIII – початку XX ст. Українська народна метрологія XVIII – початку XX ст. Оформлення та складання сучасної метричної системи мір.

Тема 13 Дипломатика

Дипломатика як спеціальна історична дисципліна. Становлення дипломатики як допоміжної історичної дисципліни. Класифікація документів, що вивчає дипломатика. Формуляр середньовічного документа та його еволюція на українських землях.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1	Знати предмет, об'єкт, структуру, мету та завдання кожної спеціальної історичної дисципліни
РН2	Аналізувати першоджерела і спеціальну літературу з дисципліни
РН3	Користуватися відповідним категоріально-понятійним апаратом.

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна. Для спеціальності 032 Історія та археологія:

ПР7	Вміти інтерпретувати інформацію з різноманітних джерел (археологічні артефакти, архівні документи, усні свідчення, музейні експонати, періодика, наукові праці тощо).
ПР8	Обґрунтовувати вибір і використовувати методики опрацювання речових джерел і текстів.
ПР14	Вміти розглядати проблему дослідження з використанням відповідних джерел і бібліографії, аналізуючи та надаючи критичну і розповідну форму отриманим знанням.

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять

Тема 1. Спеціальні історичні дисципліни в системі історичних наук

Лк1 "Спеціальні історичні дисципліни в системі історичних наук" (денна)

Предмет, структура та завдання курсу «Спеціальні історичні дисципліни». Класифікація спеціальних історичних дисциплін. Історія розвитку спеціальних історичних дисциплін у країнах Західної Європи та в Україні. Характеристика джерельної бази спеціальних історичних дисциплін.

Тема 2. Сфрагістика

<p>Лк2 "Сфрагістика" (денна)</p> <p>Сфрагістика як спеціальна історична дисципліна. Виникнення та розвиток сфрагістики як наукової дисципліни. Печатка як історичне джерело. Класифікація печаток. Сфрагістичний аналіз. Основні прийоми й методи вивчення печаток.</p>
<p>Пр1 "Сфрагістика" (денна)</p> <p>Види та типи печаток. Символіка напечатних зображень та їх особливості. Застосування печаток у Київській Русі. Печатки козацької держави Гетьманщини XVII–XVIII ст. (Запорозького Війська, гетьманської, козацької старшини, кошові, сотенні печаті). Магістерські печатки.</p>
<p>Тема 3. Нумізматика. Боністика</p>
<p>Лк3 "Нумізматика." (денна)</p> <p>Нумізматика та боністика як спеціальні історичні дисципліни. Виникнення й становлення нумізматики та боністики як спеціальних історичних дисциплін. Виникнення монет і грошового обігу.</p>
<p>Лк4 "Боністика" (денна)</p> <p>Періодизація грошового обігу України. Паперові грошові знаки, бони як історичне джерело.</p>
<p>Пр2 "Нумізматика. Боністика" (денна)</p> <p>Основні поняття та терміни. Монети періоду античності Монети великих князів Київських Володимира, Святополка, Ярослава Мудрого. Грошовий обіг України XIV – XVIII ст. Боністичний аналіз. Основні прийоми та методи боністичного дослідження.</p>
<p>Тема 4. Геральдика</p>
<p>Лк5 "Геральдика" (денна)</p> <p>Геральдика як спеціальна історична дисципліна. Розвиток геральдики в Західній Європі. Козацьке герботворення. Історія складання Малого і Великого Державного Герба України. Сучасна українська геральдика та емблематика.</p>
<p>Пр3 "Геральдика" (денна)</p> <p>Загальні правила геральдики. Походження та історичні типи щитів. Види їх поділу. Класифікація гербових фігур. Розміщення фігур на щиті. Геральдичні довідники. Правила блазонування (опису) гербів.</p>
<p>Тема 5. Фалеристика</p>
<p>Лк6 "Фалеристика" (денна)</p> <p>Фалеристика як спеціальна історична дисципліна. Джерела фалеристики та основні методи та способи їх дослідження. Історія нагород та відзнак. Історія становлення та розвитку української нагородної справи.</p>
<p>Тема 6. Вексилологія</p>

<p>Лк7 "Вексилологія" (денна)</p> <p>Вексилологія як спеціальна історична дисципліна. Джерела вексилології та основні методи і способи їх дослідження. Історія використання знамен, стягів на українських землях. Історія становлення й утвердження Державного Прапора України.</p>
<p>Тема 7. Генеалогія</p>
<p>Лк8 "Генеалогія" (денна)</p> <p>Генеалогія як спеціальна історична дисципліна. Виникнення генеалогії та її розвиток. Українська генеалогія, її періодизація та особливості становлення.</p>
<p>Лк9 "Генеалогія" (денна)</p> <p>Генеалогічні джерела та методика роботи з ними. Методика генеалогічного дослідження, його специфіка.</p>
<p>Пр4 "Генеалогія" (денна)</p> <p>Поява генеалогії, її роль у суспільстві на різних етапах розвитку. «Золотий вік» генеалогії в Західній Європі: основні досягнення. Джерела використовувані в генеалогії, їх специфіка. Генеалогічні дерева та таблиці, їх основні різновиди. Особливості поколінних розписів як суто генеалогічних джерел. Системи нумерації, використовувані в них. Методика генеалогічного дослідження: специфіка та основні етапи.</p>
<p>Тема 8. Палеографія</p>
<p>Лк10 "Палеографія" (денна)</p> <p>Палеографія як спеціальна історична дисципліна. Історичний розвиток писемності від давнини до наших днів. Палеографічний метод. Матеріали та знаряддя письма в історичному розвитку. Орнаментування писемних пам'яток.</p>
<p>Пр5 "Палеографія" (денна)</p> <p>Палеографія вітчизняних пам'яток писемності кінця XIV – XVI ст. (установ та півустанов). Український скоропис як тип кириличного письма, його особливості у XV – XVIII ст. Прийоми читання та транскрипції (транслітерації) рукописних текстів. Застосування палеографічного аналізу в процесі історичних досліджень.</p>
<p>Пр6 "Неографія. Кріптографія. Текстологія." (денна)</p> <p>Предмет, об'єкт і завдання неографії. Текстологія як наука. Зміст та специфіка дисципліни. Термінологічний апарат текстології. (Текст. Редакція. Извод. Протограф. Архетип. Авторський текст. Інтерполяція. Маргіналії. Континуація.) Кріптографія. Предмет філігранології. Папір та філіграні на українських землях у XVI-XX ст. Епіграфіка та берестологія як спеціальні історичні дисципліни.</p>
<p>Тема 9. Ономастика. Топоніміка</p>
<p>Лк11 "Ономастика. Топоніміка" (денна)</p> <p>Мета й завдання ономастики. Предмет антропоніміки. Походження антропонімів та їх значення в історії людства. Предмет топоніміки. Топоніми як джерело з історії України. Предмет етноніміки. Походження етнонімів.</p>

<p>Пр7 "Ономастика. Топоніміка" (денна)</p> <p>Джерела ономастики та методи їх дослідження. Класифікація топонімів. Основний закон топоніміки та поява назв географічних об'єктів. Назви населених пунктів та їхня характеристика (за вибором студента).</p>
<p>Тема 10. Картографія</p>
<p>Лк12 "Картографія" (денна)</p> <p>Картографія як спеціальна історична дисципліна. Специфіка карти як історичного джерела. Карти України XVII–XVIII ст. та XIX–XX ст.</p>
<p>Тема 11. Історична хронологія</p>
<p>Лк13 "Історична хронологія" (денна)</p> <p>Теоретико-методологічні аспекти історичної хронології. Історія виникнення й розвитку хронології як наукової дисципліни від найдавніших часів до сучасності. Календарі та системи літочислення в різних народів світу. Методика переведення дат на сучасну систему літочислення, перевірка дат.</p>
<p>Тема 12. Історична метрологія</p>
<p>Лк14 "Історична метрологія" (денна)</p> <p>Метрологія як спеціальна історична дисципліна. Первісні натуральні виміри. Система мір Давньої Русі: основні одиниці та їх специфіка. Основні міри довжини, площі, об'єму, ваги на українських землях у XVI–XVII ст.</p>
<p>Лк15 "Історична метрологія" (денна)</p> <p>Одиниці вимірювання довжини, площі, об'єму та ваги в Російській імперії XVIII – початку XX ст. Українська народна метрологія XVIII – початку XX ст. Оформлення та складання сучасної метричної системи мір.</p>
<p>Пр8 "Історична метрологія" (денна)</p> <p>Система мір періоду Київської Русі та її особливості. Особливості системи мір на українських землях у часи литовсько-польської доби (XIV – середина XVII ст.). Одиниці вимірювання в Російській імперії у XVIII – на початку XX ст. Українська народна метрологія XIV – XVIII ст. Упровадження метричної системи мір на вітчизняних землях.</p>
<p>Тема 13. Дипломатика</p>
<p>Лк16 "Дипломатика" (денна)</p> <p>Дипломатика як спеціальна історична дисципліна. Становлення дипломатики як допоміжної історичної дисципліни. Класифікація документів, що вивчає дипломатика. Формуляр середньовічного документа та його еволюція на українських землях.</p>

7.2 Види навчальної діяльності

НД1	Підготовка до практичних занять
-----	---------------------------------

НД2	Підготовка до поточного та підсумкового контролю
НД3	Підготовка мультимедійних презентацій
НД4	Робота з підручниками та релевантними інформаційними джерелами

8. Методи викладання, навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Інтерактивні лекції
МН2	Проблемний семінар
МН3	Метод демонстрацій

Лекції надають студентам теоретичну основу знань про сутність і закономірності еволюції України та українства, що розширює освітній компонент вузькоспеціалізованої підготовки фахівців негуманітарного профілю (РН 1). Практичне заняття – форма навчального заняття, при якому відбувається детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом відповідно до сформованих завдань (РН 2, РН 3, РН 4).

- участь в груповій роботі; - участь в конкурсах, олімпіадах, наукових симпозіумах тощо; - критична оцінка літератури; - виконання творчих завдань.

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
Виконання задовольняє мінімальні критерії	3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$35 \leq RD < 59$
Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 34$

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

МФО1	Опитування та усні коментарі викладача за його результатами
МФО2	Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань

МФОЗ	Захист презентацій та рефератів
------	---------------------------------

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

МСО1	Опитування
МСО2	Звіт за результатами виконання практичних робіт
МСО3	Реферат (підготовка, презентація, захист)
МСО4	Оцінювання письмових робіт

Контрольні заходи:

1 семестр	100 балів
МСО1. Опитування	40
усне опитування	40
МСО2. Звіт за результатами виконання практичних робіт	20
звіт-конспект	20
МСО4. Оцінювання письмових робіт	40
тестування	40

Контрольні заходи в особливому випадку:

1 семестр	100 балів
МСО2. Звіт за результатами виконання практичних робіт	30
звіт - конспект	30
МСО3. Реферат (підготовка, презентація, захист)	30
захист реферата	30
МСО4. Оцінювання письмових робіт	40
тестування	40

Оцінювання протягом семестру проводиться у формі усних (40 балів) і письмових (40 балів) опитувань та індивідуальних презентацій (20 балів). Всі роботи повинні бути виконані самостійно. Після вивчення дисципліни проводиться додатковий семестровий контроль, який проводиться в письмовій формі.

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання

ЗН1	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережи
ЗН2	Бібліотечні фонди
ЗН3	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)

10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Спеціальні історичні дисципліни : конспект лекцій / укладач Н. В. Лобко. –Суми : Сумський державний університет, 2021. 219 с.
2	Методичні вказівки щодо практичних занять та самостійної роботи студентів із курсу «Спеціальні історичні дисципліни» / укладач Н. В. Лобко. – Суми : Сумський державний університет, 2020.
3	Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики: збірник наукових праць.Київ, 2019
Допоміжна література	
4	Гавриленко В. Шлях до сфрагістики. Київ - Львів. 2014. 328 с.
5	Генеалогія. Збірка наукових праць. Вип. I. Київ. 2013. 390 с.
6	Генеалогія. Збірка наукових праць. Вип. II. Київ. 2016. 440 с.
7	ГСитий І. Козацька Україна: печатки, герби, знаки та емблеми кінця XVI–XVIII століть. Київ, 2017. 972 с.
8	Український нумізматичний щорічник. Вип.2. Переяслав-Хмельницький, 2018. 184 с.
9	Український нумізматичний щорічник. Вип.3. Переяслав-Хмельницький, 2018. 154 с.
10	Галушко К. Україна на карті Європи: Україна та українці у картографії від Античності до XX століття. Київ. 2013. 143 с.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
11	Електронна бібліотека «Україніка» URL: Нумізматика, боністика Електронна бібліотека "Україніка"
12	Генеалогія. Справочник. URL: http://www.pseudology.org/Kojevnikov/Xrestomatiya/Genealog2.htm -
13	Українська геральдика. URL: http://www.heraldry.com.ua/
14	Одеський музей нумізматика. URL: http://www.museum.com.ua/project/vist/dengi/dengi.html

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Тема	Загальний обсяг, годин	Лекції, годин	Практичні заняття, годин	Лабораторні роботи, годин	Самостійне опрацювання матеріалу (СРС), годин	Індивідуальні завдання, годин (із обсягу СРС)
денна форма навчання							
1	Спеціальні історичні дисципліни в системі історичних наук	10	2	0	0	8	0
2	Сфрагістика	10	2	2	0	6	0
3	Нумізматика. Боністика	13	4	2	0	7	0
4	Геральдика	12	2	2	0	8	0
5	Фалеристика	10	2	0	0	8	0
6	Вексилологія	10	2	0	0	8	0
7	Генеалогія	14	4	2	0	8	0
8	Палеографія	14	2	4	0	8	0
9	Ономастика. Топоніміка	12	2	2	0	8	0
10	Картографія	10	2	0	0	8	0
11	Історична хронологія	10	2	0	0	8	0
12	Історична метрологія	13	4	2	0	7	0
13	Дипломатика	12	2	0	0	10	0
<i>Всього з навчальної дисципліни (денна форма навчання)</i>		<i>150</i>	<i>32</i>	<i>16</i>	<i>0</i>	<i>102</i>	<i>0</i>

	<p>РЕГЛАМЕНТ ДИСЦИПЛІНИ «Спеціальні історичні дисципліни»</p> <p>Ступінь вищої освіти Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл Спеціальність: освітня програма 032 Історія та археологія: Історія Рік навчання 2022 Семестр один семестр Форма навчання денна Мова викладання українська</p>
Викладач(і)	Лобко Наталія Вікторівна
Контактна інформація викладача	n.lobko@yur.sumdu.edu.ua 050 171 23 02
Час та місце проведення консультацій	онлайн за посиланням Присоединиться в Google Meet meet.google.com/rfw-fimv-nmd
Посилання на освітні платформи для онлайн занять	Google Meet
Посилання на силабус в каталозі курсів	https://pg.cabinet.sumdu.edu.ua/report/syllabus/545fe69bb77b2a4148d63cbc672b9a972374272
Засоби зворотного зв'язку із групою щодо отримання та опрацювання виданих матеріалів	https://pg.cabinet.sumdu.edu.ua/report/syllabus/1125345
ПОЛІТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних обставин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі)

<p>Політика оцінювання</p>	<p>Методи (види) сумативного підсумкового контролю: Усне опитування – 40 балів, звіт за результатами виконання практичних робіт (звіт-конспект) – 20 балів, оцінювання письмових робіт – 40 балів. Шкала та критерії оцінювання: Усне опитування і оцінювання письмових робіт: 0-23 балів – незадовільне виконання; 24-29 балів – непогано, але зі значною кількістю помилок; 30-36 - загалом правильна відповідь з певною кількістю помилок; 37-40 – відмінне виконання завдань з незначною кількістю помилок. Звіт за результатами виконання практичних робіт: 0-11 балів – незадовільне виконання; 12-14 балів – непогано написаний звіт-конспект, але зі значною кількістю помилок; 15-18 - загалом правильні записи у конспекті з певною кількістю помилок; 37-40 – відмінне написаний конспект з незначною кількістю помилок. Умови допуску до контрольних заходів: до підсумкового контролю у формі письмового тестування допускається студент, який набрав 35 і більше рейтингових балів, якщо менше 35 балів – отримує оцінку «незадовільно», що передбачає повторне складання або повторне вивчення курсу.</p>
<p>Політика щодо дедлайнів та перескладання</p>	<p>Роботи, які здаються з порушенням строків без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модульних контрольних робіт відбувається з дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).</p>
<p>Політика щодо оскарження результатів оцінювання</p>	<p>Оскарженню можуть підлягати результати оцінювання з модульних та семестрових атестацій. Для цього здобувач має подати апеляцію на ім'я директора/декана у день проведення атестаційного заходу чи після оголошення результатів його складання, але не пізніше наступного робочого дня. За розпорядженням директора створюється комісія з розгляду апеляції. За рішенням апеляційної комісії оцінка може змінюватися у разі встановлення порушень під час проведення атестацій.</p>

Політика щодо академічної доброчесності

Всі роботи, визначені регламентом, повинні бути виконані здобувачем самостійно. Під час виконання письмового модульного або підсумкового контролю списування заборонене. Роботи здобувача вищої освіти не повинні містити плагіату, фактів фабрикації та фальсифікації списування. Під час вивчення дисципліни неприпустимими також є інші прояви академічної доброчесності, перелік яких визначено Кодексом академічної доброчесності університету.

У разі, якщо викладачем виявлено порушення академічної доброчесності з боку здобувача вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни, викладач має право вчинити одну з наступних дій:

- знизити на величину до 40% включно кількість балів, отриманих при виконанні завдання на практичному занятті;
- надати рекомендації щодо доопрацювання обов'язкового домашнього завдання із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину 25% включно;
- не зараховувати обов'язкове домашнє завдання без надання права його перероблення;
- призначити перескладання письмового модульного або підсумкового контролю із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину до 15% включно;
- відмовити в перескладанні письмового модульного або підсумкового контролю.

Узгодження результатів навчання з методами викладання, навчання та оцінювання

Для спеціальності 032 Історія та археологія:

Програмні результати навчання	Результат навчання	Види навчальних занять	Види навчальної діяльності	Методи, технології викладання і навчання	Засоби навчання	Методи та критерії оцінювання
ПР7, ПР8	РН1	Лк1, Лк10, Лк11, Лк12, Лк13, Лк14, Лк16, Лк2, Лк3, Лк4, Лк5, Лк6, Лк7, Лк8	НД1, НД3, НД4	МН1, МН3	ЗН1, ЗН3	МСО1
ПР7, ПР14	РН2	Пр1, Пр2, Пр3, Пр4, Пр5, Пр6, Пр7, Пр8	НД1	МН2	ЗН2	МСО1, МСО3, МСО4
ПР14	РН3	Лк15, Лк9, Пр1, Пр2, Пр3, Пр4, Пр5, Пр6, Пр7, Пр8	НД1, НД2	МН1, МН2	ЗН1, ЗН2	МСО1, МСО2, МСО4